فوئاد حسەین و مەدام ماریا مۆنتیسۆری

[/https://www.awene.com/2018/09/24/102532](https://www.awene.com/2018/09/24/102532/)

سەیری ئەخلاقی سیاسیی بکەن چەند قێزەون و دابەزیوە! لەسەر کاندیدکردنی فوئاد حسەین بۆ سەرۆکی کۆماری عێراق لە لایەن پارتییەوە، یەکێتی و شیعەکان هاواریان لێ هەستاوە لەسەر ئەوەی هاوسەری ئەم زاتە جولەکەیە، نابێت نا موسڵمان ببێت بە خانمی یەکەمی عێراق. ئەم جۆرە قسانە، ئەم شێوازە لە سیاسەتکردن ئەوەمان پێ دەڵێت کە عێراق و کوردستان نوقمی ڕەگەزپەرستی و ئایین و مەزهەب پەرستییە، کاندیدکردنی کەسێک بۆ وەرگرتنی هەرچ پۆستێک بە دەبێت شوناسی ڕەگەزیی و ئایینی هاوسەر و کەسوکاریشی بۆ بکرێت بە پێوەر!. ئەمە لە فەشەلی سیاسیی لە عێراق و کوردستاندا زیاتر هیچی تر نییە.

پێوەری سەرۆکی کۆماری عێراق، ئەبێت لەسەر پێوەری تەکنۆکراتی و زمانزانی و شارەزایی و خاوەن مۆراڵ و پرنسیپی عەدالەتخوازی و یەکسانخوازی و دیموکراتخوازی و باوەڕبوون بە پێکەوەژیانی عێراقییەکان بە بێ جیاوازی و دوور لە ڕەگەزپەرستی و ئایینپەرستی هەڵبژێردرێت، نەک لەسەر ئەوەی هاوسەرەکەی جولەکەیە یان مەسیحیە. پارتی دیموکراتی کوردستان، بە هەمان پێوەرە سەقەتەکە و درۆکردنیش وەڵامی یەکێتی و شیعەکان لە ڕێگەی پەرلەمانتارێکی پێشووییەوە دەداتەوە!، ئەم پەرلەمانتارەی پارتی دەڵێت:"ژنی فوئاد حسەین جولەکە نییە، بەڵکو مەسیحییەکی هۆڵەندیە و لە بنەماڵەی مەدام ماریا مۆنتیسۆرییە!

چەند پاساوی یەکێتی و شیعەکان جێگەی گاڵتەجاڕییە، زۆر لەوە زیاتر بەرپەرچدانەوەکەی پارتی و پەرلەمانتارەکەیان جێگەی گاڵتەجاڕیی و پێکەنیننە. پارتی و پەرلەمانتارەکەیان هەر لەسەر پێوەری گەڕانەوە بۆ ڕابوردوو، گەڕانەوە بۆ بنەماڵەیی بەرگری لە فوئاد حسەین دەکەن و، بە هاوسەرەکەیدا هەڵدەدەن کە گوایە لە بنەماڵەی پەروەردە ناسێکی بە ناوبانگی ئەورووپیی وەک ماریا مۆنتیسۆرییە.

مەدام ماریا مۆنتیسۆری لە ساڵی ١٨٧٠ هاتۆتە دنیاوە، کە ڕەنگە هاوسەری دکتۆر فوئاد ئەگەر لەو بنەماڵەیەش بێت ببێت بە کچەزا

زا، یان کوڕە زا زای مەدام مۆنتیسۆری، ئاخر دەبێت ئەوە چ پەیەوەندییەکی بە کەسایەتی هاوسەری ئەم بەڕێزەوە هەبێت. عەقڵیەتی ئەمانە ئەوەیە کە"گیا لەسەر بنجی خۆی دەڕوێتەوە" کە بە هیچ شێویەک ئەوە وانیە. لە خوارەوە کورتەیەک لەسەر مەدام ماریا مۆنتیسۆری دادەنێم

مەدام ماریا مۆنتیسۆری Maria Montessori، بەخێوکەر و ڕاهێنەر و فەیلەسووف و پزیشکێکی ئیتالیە، لە ۱۸۷۰ هاتۆتە دنیاوە، ئەم ئەستێرە گەشە و زانا مەزنە یەکەم ژن بووە لە بواری پزیشکیدا لە وڵاتی خۆیدا سەرکەوتنێکی گەورەی بەدەست هێناوە. ئەم زانایە قوتابخانەیەکی تایبەتی کردووەتەوە بۆ ئەو منداڵ□انەی لە ڕووی عەقڵییەوە دواکەوتوو بوون، بە جۆرێک منداڵ□□ ش□ت و دواکەوتووەکانی ڕاهێناوە و پەروەردەی کردوون، کە لە منداڵ□□ ئاساییەکان پێشکەوتووتر بوون، ئەم زانایە دەڵێت: "لە کاتێکدا کە خەڵکی زۆر سەرسامن بە پەروەردەکردنەکەی من، کە چۆن منداڵ□□ دواکەوتووەکانم پێش خستووە و توانیومە زاڵ بم بەسەر نەخۆشییە دەروونی و عەقڵییەکانیاندا، منیش پێم سەیرە. بۆچی هەمان ڕێگەی من ناگرنە بەر بۆ پەروەردەکردنی منداڵە ئاساییەکان، کە زۆر پێشدەکەون و سەرکەوتنی گەورە بەدەست دەهێن". واتە پەروەردەکردنەکەی ئەم زانایە بۆ هەردوو حاڵەتی ئاسایی و نائاسایی لەبارە. بێرتراند ڕەسڵ وەک فەیلەسوو و زانایەکی پەروەردەیی زۆر ئاماژە بەم پەروەردەیەیی مەدام مۆنتیسۆری دەدات و سەرسامە پێی.

سێگۆشەیەک … ناڵە حەسەن

من لەنێو سێگۆشەیەکی
ڕەنگ خۆڵەمێشی هاتمە دنیا
هەر لەنێو ئەم سێگۆشەیەدا
بۆ یەکەمینجار
چاوم بە ڕوونا کییەکی تاریک کەوت

چاوم بە بنمیچەکی گزیری و
ژوورێکی پڕ دڵاقە و
تاقیسکەیەکی بەند و
فانۆسێکی کز و
ئاوێنەیەکی درێژ و
چاوم بە سندوقێکی ڕەنگاوڕەنگ کەوت
هەر لەنێو ئەم سێگۆشەیەدا زمانم هاتە گۆ
فێری ئەوەبووم بڵێم (نا)
لەنێو ئەم سێگۆشەیەدا
خەمی نان و ئازارەکانم
بوون بە یەکەمین مامۆستام
کتێبیش بوو بە نزیکترین هاوڕێم
ئازادیش منی بە شیعر ئاشناکرد
لە کتێبەکانمەوە فێری ئەوەبووم
هەمیشە خەون ببینم
مامۆستاکەشم فێریکردم
بەدوای خەونەکانمدا بڕۆم
لە قەڵەمەکەشم فێری ئەوە بووم
ببم بە خۆم و هەموودەم هەر خۆم بم
هەر خۆم بم و
ملکەچی هیچ هێزێکی ئاسمانی و
هیچ پاشا و گەدا و کوێخایەک نەبم
لەنێو ئەم سێگۆشەیەدا
عەشق فێری ئەوەی کردم
بەسەر پشتی مەرگ بازبدەم و نەکەوم
بەنێو کۆڵانە پێچاوپێچەکانی
گەردەلوول و ڕەشەبا و تۆفان
تێپەڕم و نەکەوم
بەنێو ئۆقیانووسی
نائومێدی و تەنیایی و عەبەسیەتدا
بپەڕمەوە و نەکەوم
لە کاتی دەرگا لەسەرخۆداخستن و
لەنێو خەیاڵە شوومەکانی خۆکوشتنیش
شیعر دەستم دەگرێت و
بە چرپەوە پێمدەڵێت
(ئەی شاعیرە ڕۆژهەڵاتییەکە
هەڵسەوە

خۆرەتاو فەرشی نارنجی بۆ ڕاخستوویت
بەردەوامبەوە / تۆ لەودیو سنوورەکانی مردنیت …! (
هەر لەنێو ئەم سێگۆشەیەدا
فێری ئەوە بووم
خۆم و خەونەکان و
مرۆڤ و ماسی□کان و
ئومێد و ئاوێنەکان و
پاییز و پەپوولەکان و
باران و باڵندەکان و
نەسیم و نێرگزەکان و
شەپۆل وشەوەکان و
بروسکە و باخچەکان و
ڕێواس و ڕووبارەکان و
سێو و سنەوبەرەکان و
هەموو شتەجوانەکانم خۆشبوێن
ئەم سێگۆشەیەی من
گۆشەیەکی بە نوونی نیشتیمان و
گۆشەیەکیتری بە میمی مرۆڤ و
دواهەمین گۆشەشی
بە ئای ئازادی / دەورەدراوە
نوون نوون نوون
میم میم میم
ئا ئا ئا
نیشتیمان / مرۆڤ / ئازادی
مرۆڤ / ئازادی / نیشتیمان
ئازادی / نیشتیمان / مرۆڤ
هەمیشە وا هەستدەکەم
من بۆ /
نیشتیمان و مرۆڤ و ئازادی
هاتووم□ تە دنیا
هەربۆیە لەوەتەی هەم
عاشقی ئازادی و نیشتیمان و مرۆڤم
لەوەتەی هەم
هەر بۆ /
مرۆڤ و ئازادی و نیشتیمان
دەنووسم
چونکە هەر لە ئ□ز□□و□

من پێکهاتێ و من هاوکێشێ و
من شنۆبای / ئامانجێکی سۆرکێشم …!

حوزەیرانی ٢٠١٧

پزیشکێکی کورد دەبێتە داهێنەر و گەشەپێدەری چارەسەری جۆرێکی شێرپەنجە … !!

بەرایی …

لە رابردوو دا، هەوڵێکی زۆر دراوە بۆ چارەسەرکردنی نەخۆشیەکان ، پسپۆران و زانایانی جیهان لەم هەوڵانەدا بەشدار بوون و، کوردیش بێبەش نییە لەکارکردن لە بواری چارەسەر سازیی و، ئەمەش سەدان ساڵ لەمە پێشەوە دەست پێدەکات کە کورد لە بواری گیا دەرمانی دەستێکی باڵای هەبووە، و سەدان دەستخەت و بەڵگەی گیا دەرمانی زانایانی کوردمان بەردەستە، هەتاوەکو دەگاتە پزیشکی نوێ و هەوڵی پەرەپێدانی چارەسەرە دۆزراوەکان یان هەوڵی داهێنانی رێگە و چارەسەری نوێ، یەکێك لەو پزیشکە کوردانە لێرە باسی دەکەین ، بەرێز ((دکتۆر کازم فاروق قەرەداغی)) یە کە لە بواری چارەسەر کردنی جۆرێکی شێرپەنجە دا توانیوویەتی رۆڵێکی باش ببینێت و کارەکەی ببێتە سەرچاوە و ریبەری بۆ پزیشکانی بوارەکە و لە ((دەستووری کار guidelines)) ی ساڵی ((2017ز)) دا، پەرەپێدان و داهێنانەکەی بڵاوکراوەتەوە، ئەم ریبەری و دەستووری کارە guidelines بەناوی ((نەخۆشی کۆڵۆن و رێکە و کۆم Colorectal Disease))ـە کە لە بابەتی ((ریبەری بەریوەبردنی شێرپەنجەی کۆڵۆن ، رێکە و کۆم – شێرپەنجەی کۆم 2017 Guidelines for the Management of Cancer of the Colon, Rectum and Anus(2017) – Anal Cancer))دا بڵاوکراوەتەوە.

پزیشکە کوردەکە کێیە … ؟

ئەو پزیشکە کوردەی چارەسەرییەکەی چووە نێو کتیبی ((ریبەری شێرپەنجەی کۆلۆن و ڕێکە ی 2017)) ناوی ((کازم فاروق نامیق))ــە و، بە دکتۆر ((کازم قەرەداغی)) ناسراوە، لە دایك بووی ساڵی ((1986ز)) ، لە زانکۆی سلێمانی کۆلێژی پزیشکی گشتی تەواو کردووە و بڕوانامەی بەکالۆریۆسی پزیشکی وەرگرتووە، پاشان بڕوانامەی ماستەری لە زانکۆی بێرمینگهام لە وڵاتی بەریتانیا بەدەست هێناوە و، ئەم داهێنان و گەشەپێدانەی لە ماستەرنامەکەیدا بەدەست هێناوە. ئێستا لە نەخۆشخانەی ((هیوا)) لە شاری ((سلێمانی)) وەك پسپۆری شێرپەنجە کاردەکـات و ، سـەر قـاڵی چارەسـەر کردنـی گرێـیە شێرپەنجەییەکانە. هەنووکە خوێندکاری دکتۆرایە لە زانکۆی سلێمانی، گەنجێکی لێهاتوو و دڵسۆزە بۆ نەخۆشەکانی و بەردەوام سەر قاڵی خوێندنەوە و بە دووا دا چوونی وردە لە بوارەکەی خۆیی دا. هیوای سەرکەوتنی زیاتری بۆ دەخوازین.

ریبەری شێرپەنجەی کۆلۆن و ڕێکە و کۆم

ئەم ڕێبەرییە لە لایەن ((کۆمەڵەی کۆلۆپرۆکتۆلۆژی (1) بەریتانیای گـــەورە و ئێرلەنـــدا Association of Coloproctology of Great Britain & Ireland)) پەسـەند دەکرێـت و چـاپ و بڵـاودکرێتەوە و، دەخرێتـە بەردەسـت پزیشکـانی بـوارەکە لـە سەرانسـەری جیهانـدا، دامەزراندنی ئەم ئەم کۆمەڵەیە دەگەڕێتەوە بۆ ساڵی 1990ز کە یەکەم سەرۆکی ڕێکخراوەکەجۆرج ئێتێس بوو، بەڵام کار و چالاکی فراوان و داهێنەرانەی ئەم ڕێکخراوو و کۆمەڵەیە دەگەڕێتەوە بۆ ساڵی 2000ز، یەکەمین ژمارەی گۆڤاری نەخۆشییەکانی کۆلۆن و ڕێکە Journal of Colorectal Disease دەگەڕێتەوە بۆ مانگی یەکی ساڵی 1999ز و ، لە ئێستا دا ئەم گۆڤارە یەکەمین و پێشەنگترینی بوارەکەیە لە ئەوروپا و وڵاتانی جیهان (2). شێرپەنجەی کۆلۆن و ڕێکە Colorectal Cancer باوترین جۆری شێرپەنجەیە لە دووای شێرپەنجەی مەمك Breast Cancer و شێرپەنجەی سییەکان Lungs Cancer لە وڵاتی بەریتانیا، کە ساڵانە دەور و بەری 40.000 هەزار تووشبووی نوێ هەیە و تۆماردەکرێت ، کە دووەمین جۆری باوی شێرپەنجەیە کە هۆکاری مردنە (3).

گەشەپێدانە نوێیەکانی New Developments چارەسەرکردنی Treatment ی نەخۆشی تووشبوو بە شێرپەنجەی ((کۆلۆن، ڕێکە و کۆم Colorectal Cancer)) (4) لە ژمارە 19 ی گۆڤاری ((نەخۆشی کۆلۆن و ڕێکە و کۆم Colorectal Disease)) دا بڵـاوکراوەتەوە و یەکێـك لـەو گەشەپێدانانەش بەرهەمی بیر و مانوو بوونی دکتۆر کازم قەرەداعی

یە.

گەشەپێدانەکەی پزیشکە کوردەکە

بۆ بینینی گەشەپێدان و داهێنانەکەی دکتۆر کازم قەرەداغی ، بڕوانە لاپەرە ((85)) ی گۆڤاری ((نەخۆشی کۆلۆن و ڕێکە و کۆم Colorectal Disease Journal))، کە لە بابەت و بەشی ((ریبەری بەریوەبردنی شێرپەنجەی کۆلۆن ، ڕێکە و کۆم 2017 – شێرپەنجەی کۆم Guidelines for the Management of Cancer of the Colon, Rectum and Anus(2017) – Anal Cancer))دا بڵاوکراوەتەوە، لە ژێر کورتە ناونیشانی ((1.4.8 نەشتەرگەریی Surgery 8.4.1))، هەروەها لە ریزی سەرچاوەکان و لە لاپەرە 96 دا ئاماژە بە کارەکەی دکتۆر کازم دراوە و ناونیشانی گەشەپێدان و داهێنانەکەی و جۆر و ساڵی کارەکە و هاوکارەکانی خراوەتە ڕوو. (4)

سەرچاوە و پەراوێزەکان :

1-کۆڵۆپرۆکتۆلۆژی Coloproctology لقێکە لە زانستی چارەسەر لەگەڵ زانستی نەخۆشییەکان Pathology ی کۆلۆن Colon ، ڕێکە Rectum و کۆم Anus ، هەروەها نەشتەرگەری کۆڵۆڕێکتاڵ Colorectal Surgery ، نەشتەر گەری کۆڵۆن و ڕێکە Colorectal Surgery پسپۆرییەکە لەناو پڕۆکتۆلۆجی Proctology دا.

2-بۆزانیاری زیاتر بڕوانە :
https://www.acpgbi.org.uk/about/history/

3-بروانە لاپەرە 5 ی گۆڤاری نەخۆشییەکانی کۆڵۆم و ڕێکە Colorectal Desease ، ژمارە 19 ی ساڵی 2017.

4- بروانە لاپەرە 85 و 96 ی گۆڤاری نەخۆشییەکانی کۆڵۆم و ڕێکە Colorectal Desease ، ژمارە 19 ی ساڵی 2017.

5-سوود ئەژماری تایبەتی دکتۆر کازم قەرەداغی وەرگیراوە لە تۆری کۆمەڵایەتی فەیسبووم، بۆ وەرگرتنی زانیاری دەربارەی ژیاننامەکەی.

هێمن مەلا کەریم بەرزەنجی

ڕۆژژمێری عاشقه هەژارەکان …. عەبدولوەهاب بەیاتی … و : نەژاد عزیز سورمێ

(1)
جیهان
بە گەف و شیعر و
شۆڕش و کۆچ و مەرگ
زەوت دەکەین .
بە شەکەتی
لە شۆستەی مێژوودا دەکەوین
لە کانگەی خەڵوز و
بنمیچی سەهۆڵدا
سیس دەبین ..
بە پێوە دەمرین .
لە غەریبیماندا دەمرین
لێ لە نوێوە
لە منداڵ□دانی شەو و
باڵای چیاکانی زەوی
لە دایك دەبینەوە .
تاجی ئەشکەنجەی ڕەتکردنەوەمان
لەسەر ناوە و
گۆچانی خۆرمان هەڵگرتووە ..
سپێدە ،
بە شەوی درێژی جیهان
زەوت دەکەین
بە مردوو□□تی
دەریا
بۆ شارەکانی ئاینده□ی دوور
تەی دەکەین ..
ئاڵای یاخی بوونی

تیا ھەڵدەکەین
بە زیندوویی
لە بەندیخانەکانیدا دەمرین
شکۆیەك بۆ مێژوو دروست دەکەین .

(2)
زامەکانمان لە ھاوار کەوتن
بوو بە شارێك و ڕووبارێك
لە سەفەری مەرگدا
بەدوای کەنارێکدا دەگەڕێ ..
بەردێکی ڕەش ،
لە مەملەکەتی وێرانەدا
باران دەیشواتەوە و
ئومێدێك
لە لێواری بێھیوایی
ئادەمزادە دوا بڕاوەکان
پەنای گرتووە و
قەرەجێك
بەسەر ئەسپی خەمبارییەوە
بەدوای نوور
بە دوای عایشە
لە شارەکانی ئایندەی دووردا
زەمین دەپێوێ ..
لە غوربەتیدا دەمرێ
لێ جارێکی دی
منداڵێکی بێ ئەسپ
لە دایك دەبێتەوە ،
زراو ڕژاو
لە شەو و ڕۆژ و
لە یەك بەدوای یەك ھاتنی
ڕۆژگار و وەرزەکاندا
دەستی بۆ بەژنی چیای زەوی
درێژ دەکا و
ڕووتیی خەوتوویشی
لە خێوەتی ئاگری □□زھ□□ات و
زەرد□ پەڕی کوژاوە
بەسەر لووتکەی چیاو باناندا و

دەنگی گڕ بووی
سنگی کەشتیی
کەشتییەوانە مردووەکان و
گیای ئەشکەوتەکانی نوور و
دوورگەکانی یاقووت دەدەفێ ..

(3)
ماهی گریان ، بۆ بولبولێك
بۆ وەختێ
کە هەڵدێ و ڕادەکا و
نەخشەی تاوان
لە بەرد ئاگر
لە دەفتەرە شینەکانی منداڵیدا
دەکێشێ ،
بۆ هیوای لە گۆڕنراو
بۆ شۆڕشی ڕووباران
لە نام□یاندا و تەنیایی پردان
بە مردوویی
دەریا تەی دەکەین ..
لە بەندەرێکەوە بۆ بەندەرێکی دی
دەنەڕێنین و
کەشتیان دەسووتێنین
هەرچی بووە و دەبێ : نەبووە !
(4)
گوڵی سوور
لە باخچەی زستاندا
چی بە بولبول دەڵێ ؟
(5)
لە خەوندا
باوەشی پێداکردم ،
جەستەی تادارمی
بە گوڵ داپۆشی
گوڵەکانی ماچ کرد ..
هەستم کرد
خاك سیمای بە نوور داپۆشیوە و
بف□ □وویدا
دەستی بەرەو باخچەی من هات و

گوڵەکان
لە ئاگریدا سووتان و
باڵداری
لە خەو بیێدارکردنەوە و
نمەی بارانی سوور و
بوومەلەرزە و برووسکە .
(6)
ئاگرپەرستانی ئەم چاخە
لە غوربەتییاندا دەگرین
ئەستێرە دەرنەکەوت
لێ دز و نەجیبزادە و
شاعیرانی
خەونی بەکرێدراو دەرکەوتن ..
شمشێریان
لە تەرمی منداڵان و
هەژارانی
شارە برسییەکاندا چەقاند
شایەدنامەی مردووان و
کتێبە پیرۆزەکانییان هەڵگێڕایەوە ..
(7)
نوور لە کوێوە دێ ؟
کە ئێمە
لە هەموو سەردەمێکدا
بەرداش بووین
لە ریز بەستندا
کۆت و پەیوەند
بە کۆت پەیوەند دەگۆڕینەوە ..
زۆردار بە زۆردارمان دەفرۆشێ ..
پاشا بە پاشا ..
بەڵام ئێمە
خۆڕاگر دەمێنینەوە
بە پێوە دەمرین ..
بە پێوە دەریا تەی دەکەین ،
بۆ شارەکانی دووری ئایندە
جیهان
بە مەرگ و شۆڕش و کۆچ
زەوت دەکەین ..

لە غوربەتماندا دەمرین ..
بهڵام
لە نوێوە لە دایك دەبینەوە ..
لە نوێوە دڵداری دەكەین ..
لە نوێوە ڕەت دەكەینەوە ..
لە نوێوە
شۆڕش بەرپا دەكەینەوە و
لە نوێوە دەكەوین□ □□□ت□ی
پاشا و زۆرداران .
لە مەیدانی شەڕی خەڵكی تر
سەرد□ بڕدرێین
گوللە بە دوژمن و برا وەد□ نێین
زامەكانمان
بەسەر هەنییەمانەوە هەڵدەگرین و
مردووەكان ، بێ مێژوو بێ ناو
دەنێژین ..
بە زیندوویی لە گۆڕەكانییان
نیشتەجێ دەبین .
كاروانی مەزن
لە مەرگەوە بۆ لە دایك بوون
دەست پێ دەكەینەوە
لە هەموو چاخەكانی
هێز و ڕوناهییەوە
هەڵواسراو بە داوی
هیوای ڕەش ،
لە چاوەڕوانی ئاگر و تۆفاندا
دەمێنینەوە .

(8)
ه□زارانی جیهانی تاڵانكراو
یەكگرن !
ه□زارانی جیهانی تاڵانكراو !

(*) لە كۆشیعری (قصائد حب على بوابات العالم السبع)
بلآوكردنةوةى (دار الشروق) ، 1985 ضاثى دووةم ، ل 28 .

ڕیفراندۆمەکەی دوێنێکەتان باش ......شاخەوان سەنگاوی

ڕێک ٢٥/٩ سالێکی تەواو تێپەڕ دەبێت بەسەر ئەو ڕیفراندۆمەی کە سەرانی سیاسی کوردی بانگەشەی سەربەخۆیان دەدا بە گوێی ئێمەی هاولاتی ئەم هەرێمە، بە بێ ئەوەی خاوەندارانی یان ئەوانە خۆیان بە خاوەنی ریفراندۆم دەناسان هیچ خوێندنەوەیەکی زانستیانەی پێشوەختە بۆ سەرجەم پێشهات و کاریگەریە نێوخۆیی ودەرەکیەکان نەکردبێ و یان بایەخیان بە دەرئەنجامەکانی نەدابێت. وەک ئەوەی چاو بەستیان لێکرابێت لە بینینی ئەو گڵۆپە سورانەی کە لە لایەن ئەمەریکا وئەوروپا وبگرە جیهان بەتایبەتی تر ئێران وتورکیا بەرووماندا بەرزدەکرایەوە.
کەچی لە دەرئەنجامی بەرزبوونەوەی چەند مەترێکی ستەیجەکان و ڕەنگاو ڕەنگی مایکەکانی بەردەمیان ئەوانی خستبۆوە دیانیایەکی پڕ لە خەون و خەیاڵ، وەک ئەوەی جیهان گوێ بیستی دەنگەکانی ئەوان نەبێت پڕ بەدەنگیان هاوار دەکردوو بانگی سەربەخۆی و دروستکردنی پەیوەندیەکی دروستی درواسێیەتیان دەکرد لە گەڵ عێراقدا، وە بگرە هەندێجار هێندە شاگەشکەبوون کە خۆیانیان لێ بووبوو بە پاڵەوانێکی بێهاوتای جیهان دەیانگووت ” ئێمە مایەیی مەترسی نین بۆ هیچ یەک لە دراوسێکانمان” کە ئەم بۆ خۆی مایەیی گاڵتەجاڕی بوو چونکە سەرانی سیاسی ئەم کوردستانە لەوە نەگەیشتبوون گەر دەروازەکانی عێراق نەک تورکیا و ئێرانمان بە سردا دابخرێت ئەوا ئێوەی سیاسیش نەک هاولاتیەکی بێ دەسەلات جل وبەرگ نیە بی پۆشن.
ئەزانن بۆ؟ چونکە ئێوە لە ماوەی چارەکە سەدەیەک لە حکومداریتان سەرجەم سێکتەرەکانی ئەم هەرێمەتان ئیفلیج کردووە. هەر بۆیە قسە زۆرە لە سەر دەرئەنجامەکانی ریفراندۆم بکرێت وەبگرە بە دەیان توێژینەوەش تەواو نا بێت نەک وتارێک و دووان.

بەڵام ئەوەی م□ن مەبەستمە ئەوەیە کە سەرانی سیاسی کوردستان بەتایبەتی تر پارتی و یەکێتی ئەگەر بەئەقڵێکی دەوڵەتمەداریەوە بە مەبەستی سەرپێخستنی دۆسی ڕەوای کوردی و گەیاندنی بەکەناری ئارامی لە ماوەی حکومڕانی ئەواندا، بچنە گفتوگۆوە ئەوا هەر خۆیان دەتوانن ئەنجامەکانی ریفراندۆم بکەن بەکارتێک بەهێز هەمیشە

ئامادـەگی هەبێ لە سەر مێزی گفتوگۆکانیان لە گەڵ ناوەندی تەڵاقدراودا بەو ئامانجەی کە ئەنجامەکانی ریفراندۆم گەورەترین ئەنجام و دەسکەوت بۆ خەلکی کوردستان وەدەستخات نەک پشکێنەی حیزبی و باڵ باڵێنە، ئەگەر ئێوە حکومەتداری دەکەن!

شاخەوان سەنگاوی
shaxewan.saed@gmail.com